

2018-02 Onjuist citeren, onjuist parafraseren, het vergeten van aanhalingstekens - gegrond

Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van Tilburg University

inzake de klacht van

[naam klager] (klager)

tegen

[naam beklaagde] (beklaagde)

1. Procesverloop

- 1.1 Op 27 augustus 2018 heeft [naam klager] (hierna: “**klager**”) per email een klacht ingediend tegen [naam beklaagde] (hierna te noemen: “**beklaagde**”) bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: “**Commissie**”).
- 1.2 De klacht ging vergezeld van een bijlage met daarin opgenomen annotaties van klager bij de publicatie [titel publicatie] (hierna: “**publicatie**”). De publicatie is door beklaagde als eerste auteur geschreven in samenwerking met [naam tweede auteur] en is als hoofdstuk [...] opgenomen in [titel boek].
- 1.3 Klager was tot september 2018 verbonden als docent en promovendus bij de faculteit [naam faculteit]. Beklaagde is [...] van het departement [naam departement] bij dezelfde faculteit.
- 1.4 Op 27 augustus 2018 heeft de Commissie de ontvangst van de klacht bevestigd aan klager en heeft klager laten weten dat de Commissie binnen drie weken oordeelt over de ontvankelijkheid van de klacht. Na eerste lezing van de klacht heeft de Commissie op 10 september 2018 in het kader van de beoordeling van de ontvankelijkheid de klager verzocht de klacht te verduidelijken en/of aan te vullen. Klager heeft op 24 september 2018 per email een nadere aanvulling op de klacht gezonden.
- 1.5 Klager is blijkens de klacht van mening dat beklaagde de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden. Klager geeft aan dat de klacht betrekking heeft op het impliceren van parafraseren, terwijl dit niet het geval is, of op meerdere plekken het ontbreken van enige referentie naar een origineel werk. Klager meent dat dit valt onder schending van norm 40 uit de gedragscode 2018: “Doe bij het overnemen van ideeën, procedures, resultaten en tekst recht aan het betrokken wetenschappelijk werk van anderen en verwijs zorgvuldig naar de bron.”
- 1.6 Op 4 oktober 2018 heeft de Commissie geconcludeerd dat de klacht ontvankelijk is en de klacht en de publicatie ter informatie doorgezonden aan beklaagde. Hierbij is beklaagde geïnformeerd over de mogelijkheid een schriftelijk verweer in

te dienen bij de Commissie. Op 22 oktober zijn klager en beklaagde uitgenodigd voor een hoorzitting op 12 november 2018.

- 1.7 Op 22 oktober 2018 heeft klager aangegeven niet bij de hoorzitting aanwezig te zijn en in datzelfde bericht opgemerkt dat de eerder toegestuurde berichten en documenten de kwestie wat klager betreft toelichten.

2. Verweer beklaagde

- 2.1 Op 13 november 2018 vond de hoorzitting plaats in aanwezigheid van beklaagde. De Commissie werd vertegenwoordigd door [*naam voorzitter*] (voorzitter), [*naam lid 1*] en [*naam lid 2*]. Tevens waren aanwezig [*naam secretaris*] (secretaris Commissie) en [*naam notulist*] (notulist).
- 2.2 Beklaagde heeft tijdens de hoorzitting bevestigd af te zien van een voorafgaand schriftelijk verweer en opgemerkt de voorkeur te geven aan een mondelinge reactie op de hoorzitting.
- 2.3 Beklaagde geeft aan dat de klacht hem onaangenaam heeft verrast en dat wat in de klacht wordt vastgesteld niet strookt met hoe hij meent zijn vak uit te oefenen. Hij merkt op dat in de publicatie het verwerken van de literatuur anders is gegaan dan hij gewend is, namelijk dat hij met respect voor de intellectuele inspanning van anderen citeert.
- 2.4 Beklaagde bevestigt dat in de publicatie sprake is van enkele passages die getuigen van onjuist citeren, onjuist parafraseren en het vergeten van aanhalingstekens. Beklaagde geeft aan dat dit niet systematisch voor zijn werk is en dat sprake lijkt te zijn geweest van een vergissing.
- 2.5 Beklaagde heeft de indruk dat een vergissing is gemaakt in een periode van hoge werkdruk. Die werkdruk werd veroorzaakt door [...].
- 2.6 De klacht heeft beklaagde naar eigen zeggen enorm aangegrepen, met name omdat er volgens hem geen sprake was van opzet. Hij geeft aan dat het hem weinig tijd kostte om de onzorgvuldigheden uit de tekst te halen en merkt op dat hij zich niet kan voorstellen dat hij daar zijn carrière en reputatie voor op het spel zou zetten. Beklaagde merkt samenvattend op dat het onbedoeld is geweest, het een fout is en het niet systematisch terug te vinden is in zijn wetenschappelijke publicaties.
- 2.7 De Commissie vraagt of beklaagde ooit eigen publicaties of een aantal daarvan door anti-plagiaat software heeft gehaald. Beklaagde antwoordt hierop ontkennend maar geeft wel aan dat hij naar aanleiding van de klacht acht artikelen uit de periode rond 2006 en een artikel uit 2008 heeft bekeken die qua onderwerp verwant zijn. Hij merkt op dat uit deze eigen controle niet blijkt van het niet volgens de regels citeren.

- 2.8 Beklaagde geeft aan het jammer te vinden dat hij geen document kan overleggen waarin hij kan laten zien wat er op welk moment in de tekst van het hoofdstuk is gebeurd. Hij wil zeker zijn co-auteur niet in een kwaad daglicht stellen, maar hij kan niet reconstrueren hoe dit ontstaan is. De Commissie vraagt beklagde daarop waarom het jammer is dat hij geen wordingsproces van het document meer heeft in een vroegere versie met track changes en hoe dat dan de klacht die nu voor ligt zou kunnen verklaren? Beklaagde antwoordt daarop dat uit die wordingsgeschiedenis waarschijnlijk een interne verwijzing zou blijken met daarin de opmerking dat er nog iets met de gevonden literatuurfragmenten gedaan zou moeten worden.
- 2.9 Beklaagde eindigt zijn verweer met de opmerking dat hem nederigheid geboden is, dat hij zich de behoorlijke schram op zijn reputatie realiseert, dat hij enorm verrast is door deze klacht en dat het volgens hem uitgesloten is dat dit in zijn tijdschriftartikelen in deze periode voorkomt.

3. Overwegingen Commissie

- 3.1 Medewerkers en oud medewerkers van Tilburg University zijn gebonden aan de vigerende gedragscode voor wetenschappelijke integriteit. Ten tijde van het schrijven van de publicatie was de 'Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004 (hierna: "**Code WI 2004**") van toepassing. Deze Code WI is in 2014 gewijzigd en met ingang van 1 oktober 2018 vervangen door de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (hierna: "**Code WI 2018**"). Het voor de beoordeling van de klacht relevante toetsingskader wordt gevormd door de Code WI 2004 en de uitleg van de in die codes opgenomen principes goed wetenschappelijk onderwijs en onderzoek.
- 3.2 Volgens Principe 1 van de Gedragscode zijn wetenschapsbeoefenaren eerlijk en openhartig over hun onderzoek en over de toepassingen ervan. Wetenschappelijke activiteiten geschieden met zorgvuldigheid. Prestatiedruk mag daaraan geen afbreuk doen. Dit principe houdt volgens artikel 1.3 in dat door correcte bronvermelding duidelijk wordt gemaakt dat er niet wordt gepronkt met andermans veren. Dit geldt ook voor informatie die van het internet is gehaald. Volgens artikel 1.4 houdt dit principe ook in dat auteursrecht wordt erkend. In het vakgebied gebruikelijke regels worden nageleefd. Deze zorgvuldigheid beperkt zich niet tot informatieoverdracht, maar strekt zich ook uit tot de relaties tussen wetenschapsbeoefenaren onderling (artikel 1.5) en in geval van schade ontstaan door fouten of nalatigheid wordt naar vermogen hersteld (artikel 1.10).
- 3.3 De Commissie overweegt dat bij beklagde geen verschil van inzicht bestaat over de vraag of bedoeld principe van zorgvuldigheid uit de Code WI 2004 van toepassing is. Met betrekking tot de verwijzing door klager in de klacht naar de Code WI 2018 overweegt de Commissie dat de Code WI 2018 zowel ten tijde van de publicatie als ten tijde van de indiening van de klacht niet van toepassing was en dat derhalve de Code WI 2018 voor zover het betreft de na te leven principes en normen niet het relevante toetsingskader vormt.

- 3.4 De Commissie constateert dat de klacht betrekking heeft op de vraag of beklaagde zich van de bij of krachtens de Code WI 2004 schuldig heeft gemaakt aan niet naleving van het principe van zorgvuldigheid. De Commissie constateert, en beklaagde heeft dit bevestigd in zijn verweer, dat alle in de bijlage opgenomen annotaties getuigen van overnemen zonder voldoende duidelijke bronvermelding, het overnemen van passages inclusief literatuurverwijzingen en/of het ten onrechte niet gebruiken van aanhalingstekens.
- 3.5 Met betrekking tot de argumenten die beklaagde naar voren heeft gebracht over de ervaren hoge werkdruk ten tijde van het schrijven van de publicatie overweegt de Commissie dat die argumenten reeds blijkens de verwoording van het principe van zorgvuldigheid in de Code WI 2004 geen rol mogen spelen bij de beoordeling naar de vraag of beklaagde al dan niet onzorgvuldig heeft gehandeld. De argumenten verklaren hoogstens de reden waarom door beklaagde in het specifieke geval van de publicatie onzorgvuldig is gehandeld.
- 3.6 Naar het oordeel van de Commissie staat derhalve niet ter discussie dat het principe van zorgvuldigheid, en in bijzonder artikel 1.3 en 1.4, door beklaagde niet is nageleefd. De vervolgvraag is in hoeverre die niet-naleving het oordeel schending van wetenschappelijke integriteit rechtvaardigt en in welke mate. De Commissie overweegt in dit verband dat de Commissie ruimte heeft om naast de 'kwalificatie 'schending van wetenschappelijke integriteit', het niet-naleven van principes en normen ook als 'verwijtbaar onzorgvuldig' of 'bedenklijk gedrag' te kwalificeren, of, in de minst zware gevallen, als een 'lichte tekortkoming'.
- 3.7 Of in een bepaald geval plaats is voor het oordeel dat sprake is van een schending van wetenschappelijke integriteit en in welke mate, dient te worden beoordeeld aan de hand van alle omstandigheden van het geval. Tot de in aanmerking te nemen omstandigheden en wegingscriteria behoren onder meer de aard van de door de onderzoeker uitgeoefende wetenschappelijke activiteit, de mate waarin het niet-naleven opzettelijk heeft plaatsgevonden of het een vorm van grove nalatigheid was dan wel het gevolg was van slordigheid of onwetendheid, de mogelijke gevolgen voor de validiteit van het betrokken onderzoek of voor de stand van de wetenschap ter zake en het inzicht en de zorgvuldigheid die mogen worden verwacht van een onderzoeker met de positie en ervaring van beklaagde.
- 3.8 De Commissie constateert in dit verband dat beklaagde open is geweest over zijn niet-naleving en de niet-naleving niet inhoudelijk heeft betwist. Beklaagde heeft voorts, naar eigen zeggen, onderzoek gedaan naar de vraag of er in de betreffende in andere publicaties vergelijkbare niet-nalevingen zijn te constateren. De Commissie kan niet concluderen dat sprake was van opzet, stelt vast dat de publicatie dateert uit 2006 en heeft geen aanleiding om aan te nemen dat er andere (latere) publicaties zijn te vinden van beklaagde waarin sprake is van vergelijkbare niet-nalevingen. De Commissie constateert voorts dat de publicatie een review vormt van wetenschappelijke publicaties van anderen en dat de betekenis van de niet-naleving door beklaagde voor de validiteit van het betrokken onderzoek of voor de stand van de wetenschap beperkt is.

- 3.9 Hiertegenover staat dat juist van beklagde als hoogleraar mag worden verwacht dat basale niet-nalevingen als deze worden vermeden. De niet-nalevingen zien op alle onzorgvuldigheden die bij de beoordeling van werken van bijvoorbeeld studenten of promovendi als serieuze tekortkomingen zouden worden aangemerkt. Hierbij tekent de commissie aan dat tegen beklagde eerder een klacht gegrond is verklaard omtrent het ten onrechte claimen van co-auteurschap. Die klacht is echter van een latere datum dan de publicatie waarin de onregelmatigheden zijn aangetroffen.
- 3.10 De Commissie stelt vast dat sprake is van een niet-naleving van uitwerkingen van het principe zorgvuldigheid van de Code WI 2004. Het geheel overziende en alle omstandigheden van het geval afwegende, in het bijzonder de voorbeeldfunctie van beklagde als hoogleraar, concludeert de Commissie dat deze niet-naleving in beginsel een schending van de wetenschappelijke integriteit tot gevolg heeft. De schending door beklagde is niet als ernstig verwijtbaar of omvangrijk te kwalificeren en kwalificeert als 'verwijtbaar onzorgvuldig'. Het betreft een éénmalige schending in een publicatie uit 2006 die als review niet tot de kern van het wetenschappelijk werk van beklagde behoort, die voor de stand van de wetenschap beperkt is en er is geen aanleiding om aan te nemen dat er sprake is van vergelijkbare niet-nalevingen door beklagde.

4. **Advies Commissie aan College van Bestuur van Tilburg University**

- 4.1 Gelet op het bovenstaande adviseert de Commissie, bestaande uit [*naam voorzitter*] (voorzitter), [*naam lid 1*] en [*naam lid 2*] de klacht gegrond te verklaren en te oordelen dat beklagde verwijtbaar onzorgvuldig heeft gehandeld.
- 4.2 De Commissie adviseert het College van Bestuur van Tilburg University gelet op alle omstandigheden en na toepassing van de onderscheiden wegingscriteria te bewerkstelligen dat een lichte rechtspositionele sanctie wordt opgelegd en dat de leidinggevenden van beklagde daarover in kennis worden gesteld.

Vastgesteld te Tilburg op 14 december 2018

Mr. dr. M.F. Nolen
Secretaris

Prof. mr. A.M. Hol
Voorzitter